

DET KONGELIGE UTENRIKSDEPARTEMENT

Norges OECD-kontaktpunkt. Mandat.

OPPDRAG

OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper, heretter «Retningslinjene», uttrykker frivillige og ikke-rettslige anbefalinger om hvordan flernasjonale virksomheter forventes å utvise samfunnsansvar. Hvilke virksomheter retningslinjene kan komme til anvendelse for er ikke nærmere definert, ettersom Retningslinjene har karakter av å være anbefalinger. Det er i prinsippet opp til den enkelte bedrift å vurdere om og hvordan Retningslinjene kan tas i bruk for å utvise samfunnsansvar. Retningslinjene stiller derfor ikke krav om etterlevelse i rettslig forstand, og det brukes derfor heller ikke begreper som «brudd» dersom en skulle anse at anbefalingene ikke følges. Det er samtidig en klar forventning fra myndighetene om at virksomhetene tar Retningslinjene i bruk.

Alle OECD-land har forpliktet seg til å iverksette retningslinjene og til å opprette nasjonale kontaktpunkt som skal bidra til det.

Det norske OECD-kontaktpunktet, heretter Kontaktpunktet, er opprettet som et faglig upartisk rådgivende organ som skal bistå norske myndigheter i arbeidet med å fremme Retningslinjene og som skal bidra med råd og veiledning i enkeltsaker, men er ikke et tilsyns- eller kontrollorgan. Prosedyren for de nasjonale kontaktpunktene, som spesifisert i Retningslinjene, skal legges til grunn for utøvelsen av arbeidet.

Kontaktpunktet har tre hovedoppgaver:

- 1) bistå norske myndigheter i arbeidet med å fremme OECDs retningslinjer
- 2) bistå med råd og veiledning i enkeltsaker
- 3) bidra til at selve kontaktpunktordningen fungerer best mulig, blant annet gjennom nært samarbeid med øvrige kontaktpunkter med sikte på mest mulig likebehandling («level playing field»), av virksomheter i ulike land som er gjenstand for råd og veiledning i enkeltsaker («funksjonell ekvivalens») gjennom nært samarbeid med øvrige kontaktpunkter.

Kontaktpunktet skal i sitt arbeid være synlige, tilgjengelige og upartiske, og legge vekt på åpenhet i tråd med OECDs prosedyrer. Kontaktpunktet skal i tillegg tilstrebe å etterleve prinsippene for ikke-rettslige klageinstanser og dialogmekanismer som formulert i FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (prinsipp 31).

OPPNEVNELSE

Kontaktpunktet har fire medlemmer som oppnevnes på grunnlag av faglig kompetanse. Leder oppnevnes for fire år, de øvrige tre medlemmer for tre år av gangen.

Kontaktpunktets medlemmer oppnevnes av Utenriksdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet i fellesskap. Arbeidslivets parter og sivilsamfunnet, representert ved NHO, LO og Forum for Utvikling og Miljø, inviteres til å foreslå kandidater.

ADMINISTRASJON

Ordningen administreres av Utenriksdepartementet. Kontaktpunktet rapporterer økonomisk og administrativt til Utenriksdepartementet. Utenriksdepartementet tildeler budsjett og godkjenner prioriteringer for arbeidet basert på Kontaktpunktets årlige virksomhetsplan.

Utenriksdepartementet stiller til rådighet et sekretariat med to medarbeidere for Kontaktpunktet. Utenriksdepartementet og sekretariatet har et halvårlig møte om administrative spørsmål og har løpende dialog om fremdriften i arbeidet med å fremme retningslinjene.

Kontaktpunktet skal ha egen hjemmeside, eget arkiv og egen postjournal uavhengig av Utenriksdepartementet. Kontaktpunktet skal følge offentlighetsloven.

I tillegg til den årlige rapporteringen til Investeringskomiteen, skal Kontaktpunktet rapportere om virksomheten til Utenriksdepartementet i henhold til gjennomføringen av Virksomhetsplanen og budsjett disponeringen.

ARBEIDSOPPGAVER

- **Fremme av OECDs retningslinjer**

En viktig oppgave for Kontaktpunktet er å informere om, og fremme utbredelsen av OECDs retningslinjer overfor norske bedrifter, først og fremst flernasjonale bedrifter.

Kontaktpunktet skal legge særlig vekt på å utvikle og opprettholde gode forbindelser til norsk næringsliv, spesielt virksomheter med aktivitet i sårbare stater hvor det er større risiko for at selskaper kan bli involvert i uønsket atferd. I tillegg skal Kontaktpunktet utvikle og opprettholde en forbindelse med arbeidslivets parter og andre interessenter som kan bidra til en bredest mulig praktisering av retningslinjene.

Dersom det oppstår tvil om retningslinjenes relevans eller andre spørsmål knyttet til forståelsen av retningslinjene, skal Kontaktpunktet konsultere norske myndigheter før spørsmålet eventuelt tas videre i fellesskap til Investeringskomiteen.

- **Håndteringen av enkeltsaker**

Kontaktpunktet skal på grunnlag av individuelle henvendelser vurdere spørsmål knyttet til virksomhetens aktivitet i forhold til OECDs retningslinjer. Dersom saken anses å være relevant, skal Kontaktpunktet tilby partene råd og veiledning med sikte på å komme frem til en løsning i saken.

Ordningen, slik denne er etablert av OECD, er en ikke-rettslig mekanisme for å løse spørsmål relatert til praktiseringen av OECDs retningslinjer. I slike saker skal kontaktpunktet opptre upartisk, være forutsigbart, sikre likebehandling og håndtere saker på en måte som er i tråd med prinsippene og standardene som er nedfelt i OECDs retningslinjer.

Det skal legges avgjørende vekt på å utvikle en tillitvekkende relasjon til partene i konfliktsaker. Kontaktpunktet skal utvise nødvendig aktsomhet i behandlingen av forretningssensitiv informasjon.

Det norske kontaktpunktet behandler enkeltsaker og gir råd om oppfølging, uavhengig av norske myndigheter.

I enkeltsaker som berører kontaktpunkt i flere land skal de involverte kontaktpunktene søke å bli enige om hvilket kontaktpunkt som skal ta ledelsen i arbeidet med å gi råd og veiledning. Det skal legges til grunn at kontaktpunktet i landet hvor det berørte selskapet er hjemmehørende, er nærmest til å ta ledelsen i saken.

- **Andre oppgaver**

Kontaktpunktet har også en rolle i å bidra til at selve kontaktpunktordningen fungerer best mulig (funksjonell ekvivalens). Kontaktpunktet oppfordres derfor til å ha nær kontakt med andre lands kontaktpunkt og OECD og til å delta aktivt i arbeidet med å fremme utbredelsen av retningslinjene.

MØTEDELTAKELSE I OECD

Kontaktpunktet skal møte i OECDs fora for Kontaktpunktene og eventuelle fellesmøter der Kontaktpunktet er invitert.

Utenriksdepartementet avgjør deltakelse i den norske delegasjonen til multilaterale møter i OECD, og påmelding til møter via den norske OECD-delegasjonen skal skje gjennom Utenriksdepartementet. Kontaktpunktet kan inviteres med som observatør i den norske delegasjonen til møter i Investeringskomiteen og underliggende arbeidsgrupper.

Revidert av Utenriksdepartementet 10.06.2014.